

Projekt SALOMON - RAZISKAVA O POTOVALNIH NAVADAH V SPLOŠNI BOLNIŠNICI NOVO MESTO RAZKRIVA POTREBO PO PRILAGOJENIH REŠITVAH ZA TRAJNOSTNO MOBILNOST

V Splošni bolnišnici Novo mesto skupaj z Razvojnim centrom Novo mesto in norveško univerzo NORD aktivno sodelujemo v **projektu SALOMON**, ki ga sofinancirajo Islandija, Lihtenštajn in Norveška s sredstvi Finančnega mehanizma EGP in je namenjen izboljšanju pogojev za trajnostno mobilnost ter blaženju podnebnih sprememb.

V sklopu projekta je bila s strani partnerja Univerze NORD izvedena raziskava o potovalnih navadah zaposlenih, pacientov in obiskovalcev, ki je razkrila ključne ugotovitve o potovalnih vzorcih.

Glavne ugotovitve iz raziskave o potovalnih navadah na lokaciji bolnišničnega kompleksa:

➤ *Redka uporaba trajnostnih načinov prevoza*

Izvedena anketa je razkrila, da trajnostni načini prevoza, kot sta uporaba javnega prevoza in kolesarjenje, niso široko sprejeti med uporabniki, zlasti med zaposlenimi v bolnišnici. Najmočnejša ovira za uporabo javnega prevoza pri anketirancih je predvsem premajhna pogostost voženj javnega prevoza, za zaposlene v SB NM pa eno močnejših ovir predstavlja predvsem delo v različnih izmenah, saj popoldne mestni avtobusi prenehajo voziti, to pa je eden glavnih razlogov zakaj zaposleni ne uporabljajo javnega prevoza. Največjo oviro za kolesarjenje in hojo pri anketirancih predstavljajo slabe vremenske razmere ter pomanjkanje kolesarskih in pešpoti.

➤ *Psihološki dejavniki vplivajo na izbiro prevoznega sredstva*

Raziskava je identificirala tudi psihološke dejavnike, ki najbolj vplivajo na izbiro prevoznega sredstva. Anketiranci imajo pozitiven odnos glede zdravstvenih in okoljskih koristi uporabe trajnostnih možnosti prevoza, vendar hkrati poročajo tudi o manj ugodnih vidikih. Ugotavljamo, da sta poraba časa (npr. pogostost storitev javnega prevoza, zamude) in vidik varnosti (tveganje prometnih nesreč) največji oviri za rabo bolj trajnostnih oblik mobilnosti, zlasti pri zaposlenih, ki morajo pogosteje potovati v bolnišnico. Med anketiranimi pacienti ni presenetljivo, da so poročali o večjih zdravstvenih težavah in fizičnem nelagodju zaradi česar težje hodijo ali kolesarijo.

➤ *Prevladujoča uporaba osebnih vozil*

Rezultati raziskave kažejo tudi, da večina anketirancev – zaposleni, obiskovalci in pacienti - za pot do SB NM uporablja osebna vozila. Okolica bolnišnice je zato

prometno močno obremenjena. Promet vpliva tudi na okolje okrog bolnišnice (povečan hrup, slabša kakovost zraka, emisije toplogrednih plinov, zastoji, nesreče) ter s tem povezano kakovost bivanja.

Bolnišnično osebje za prihod na delo najpogosteje uporablja osebni avtomobil – kar 74 % zaposlenih. Po drugi strani je le nekaj anketiranih zaposlenih poročalo o uporabi drugih načinov potovanja, kot so avtobus ali vlak. Približno 5 % zaposlenih se običajno na delo vozi s kolesom.

Tako kot bolnišnično osebje tudi pacienti in obiskovalci za pot do SB NM uporabljajo osebna vozila – 65 % anketirancev ga uporablja vedno, 20,3 % pogosto, 3 % občasno in 7,5 % redko. Veliko pacientov poroča tudi o uporabi posebnih prevozov za paciente (prostofer/Rudi). Čeprav potovalni vzorci za bolnišnično osebje in paciente oz. obiskovalce kažejo podobnosti, je v primerjavi z bolnišničnim osebjem delež bolnikov in obiskovalcev, ki hodijo peš ali uporabljajo JPP, nekoliko večji.

Potreba po trajnostnih rešitvah

Iz raziskave izhaja, da bolnišnica in njena neposredna okolica nujno potrebujeata prilagojene rešitve za trajnostno mobilnost, s čimer bomo zmanjšali ogljični odtis in vzpostavili trajnostno, zdravo, vključujoče in dostopno okolje.

V okviru projekta smo spomladi predali v uporabo dva pilotna ukrepa za spodbujanje trajnostne mobilnosti. V bolnišničnem kompleksu smo vzpostavili kolesarsko postajo za izposajo koles GoNM, ki spodbuja kolesarjenje kot trajnosten način prevoza. Na parkirišču za zaposlene smo postavili 6 polnilnic za električna vozila, ki so na voljo zaposlenim, ki že danes uporabljajo električna vozila. Obe investiciji prispevata k zmanjšanju emisij ogljikovega dioksida.

V naslednji fazi projekta bomo izdelali Mobilnostni načrt SB NM, ki bo spodbujal uporabo trajnostnih načinov dostopa do bolnišnice in posledično prispeval k spremembi potovalnih navad. Priprava mobilnostnega načrta kot pomembnega strateškega dokumenta bo močno okrepila naravnost bolnišnice k trajnostnemu razvoju in prispevala k zdravi in vključujoči družbi. Splošna bolnišnica Novo mesto bo v okviru projekta razvila tudi IT orodje za informiranje in obveščanje ključnih deležnikov o priročnih in enostavnih alternativah trajnostne mobilnosti.